

Petri Vuorio

Sibelius 4
Nuotinkirjoituksen perusteet

Voit helposti lisätä useita tahteja teoksen loppuun pitämällä + -näppäimiä pohjassa jonkin ajan (edellä mainittu At End -toiminto).

Ylimääräinen tahti poistetaan klikkaamalla sitä *normaalitilassa* -näppäin pohjassa (ei nuotin tm. merkin päällä), jolloin tahdin ympärille ilmestyy violetti *kaksoiskehys*, ja painamalla -näppäintä. Monta tahtia poistetaan samanaikaisesti merkitsemällä ne kaikki kaksoiskehyksellä, tästä kerrotaan tarkemmin sivulla 69.

3.2 Näppäimistöikkuna (Keypad)

Nuotinkirjoituksen voidaan ajatella tapahtuvan Sibeliuksella siten, että kirjoitettava nuotti rakennetaan ensin valmiiksi ja ripustetaan vasta sitten nuottiviivastolle oikealle paikalleen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että nuotille asetetaan

1. kesto,
2. mahdollisesti kirjoitettava etumerkki,
3. muut mahdolliset nuotin ominaisuudet, esim. artikulaatiomerkit
4. ja lopuksi, kun nuotti on rakennettu, se sijoitetaan viivastolle halutulle sävelkorkeudelle.

Nuotti rakennetaan valitsemalla edellä mainitut nuotin ominaisuudet näppäimistöikkunasta (*Keypad*, ks. kuva 3.1). Näppäimistöikkuna avataan (ja tarvittaessa suljetaan) valitsemalla Window-valikosta Keypad . Tavallisesti ikkuna kannattaa pitää koko ajan esillä. Näppäimistöikkunaa voi tarvittaessa siirtää kuten muitakin ikkunoita (esim. suunnistusikkuna).

Nuotin ominaisuuden valitseminen tapahtuu joko hiirellä klikkaamalla tai *numeronäppäimistöä* käyttäen. Näppäimistöä käytettäessä näppäimistöikkuna toimii numeronäppäimistön *karttana*: näet ikkunasta, mikä näppäin vastaa mitäkin toimintoa. Valitut ominaisuudet (paitsi etumerkit) ovat voimassa niin kauan, kunnes kyseinen ominaisuus otetaan pois käytöstä ”valitsemalla” se uudestaan. Näin ollen kirjoittaaksesi useita samanlaisia nuotteja peräkkäin sinun tarvitsee rakentaa nuotti ainoastaan kerran ja sen jälkeen vain kirjoitat nuotit haluamillesi sävelkorkeuksille.

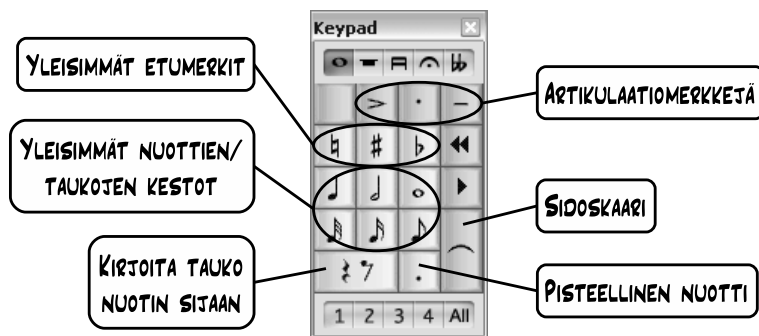
Koska tarvittavia toimintoja on paljon, ne on jaettu viidelle eri *välilehdelle*. Välilehdeltä toiselle siirrytään klikkaamalla välilehden kuvaketta

, funktionäppäimillä - tai *numeronäppäimistön* -näppäimellä. Ensimmäiselle välilehdelle pääset myös näppäilemällä (numeronäppäimistöltä) + (Apple:). Välilehden kuvakkeen sävy ilmaisee välilehden tilan:

- Tummansininen: välilehti on aktiivinen (esillä).
- Vaaleansininen: välilehti ei ole aktiivinen, mutta välilehdeltä on valittu ominaisuuksia nuotille.
- Harmaa: välilehti ei ole aktiivinen eikä siltä ole valittu mitään.

Seuraavat seikat on syytä huomioida:

- Numeronäppäinten toiminta on sidoksissa aina esillä olevaan välilehteen.
- Kirjainnäppäinten yläpuolella olevilla numeronäppäimillä on täysin eri merkitykset.
- Voit valita samanaikaisesti nuotin ominaisuuksia useilta eri välilehdiltä.
- Nuotteja kirjoitettaessa osa toiminnoista (esim. kesto ja etumerkit) kohdistuu seuraavaksi kirjoitettavaan nuottiin, osa viimeksi kirjoitettuun (aktiiviseen) nuottiin (esim. sidoskaari).

KUVA 3.1: Näppäimistöikkunan (*Keypad*) yleiset nuotit -välilehti (*Common notes*,). Huomaa, että tämän välilehden -näppäimellä kirjoitetaan ainoastaan sidoskaari, ei legato-/fraseerauskaarta! Legato- ja fraseerauskaaret kirjoitetaan Create-valikon Line-toiminnolla (ks. sivu 80).